

บทเรียนที่ 12

การปิดบัญชี และสรุปวงจบบัญชี

การปิดบัญชี เป็นกระบวนการทางบัญชีที่ต้องดำเนินการ ณ วันสิ้นงวดบัญชีเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการ นอกจากนี้การปิดบัญชียังเป็นการเตรียมข้อมูลในการบันทึกบัญชีเมื่อเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามวงจรบัญชีตั้งแต่เริ่มจากการบันทึกรายการค้าตามกระบวนการทางบัญชีจนปิดบัญชีและทำงบการเงินในวันสิ้นงวดบัญชี

12.1 ความหมายและวัตถุประสงค์ของการปิดบัญชี

12.1.1 ความหมายของการปิดบัญชี

การปิดบัญชี (Closing Entries) หมายถึง การปฏิบัติทางบัญชีเพื่อโอนยอดคงเหลือของบัญชีที่ต้องการปิดไปไว้ที่อีกบัญชีหนึ่ง โดยให้ยอดคงเหลือของบัญชีที่โอนไปอยู่ที่บัญชีใหม่อยู่ด้านเดียวกับที่เคยอยู่ในบัญชีเดิม และทำให้บัญชีเดิมที่มียอดคงเหลือเดิมเป็นศูนย์

12.1.2 วัตถุประสงค์ของการปิดบัญชี

การปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดของกิจการมีการปฏิบัติทางบัญชีเพื่อวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อปิดบัญชีชั่วคราวและสรุปผลการดำเนินงานสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี
2. เพื่อโอนผลการดำเนินงานไปยังส่วนของผู้เป็นเจ้าของ คือบัญชีทุนของกิจการ
3. เพื่อหายอดคงเหลือของบัญชีทุนที่ถูกต้องหลังจากการปิดบัญชี
4. เพื่อเตรียมบันทึกบัญชีในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป หรือเมื่อเริ่มงวดบัญชีใหม่

12.2 ประเภทของบัญชีแยกประเภทที่ทำการปิดบัญชี

การปิดบัญชีจะต้องแบ่งบัญชีแยกประเภทที่ทำการปิดบัญชีเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. บัญชีชั่วคราว (Temporary Accounts)

เป็นบัญชีที่บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี และเปิดบัญชีขึ้นมาเพื่อบันทึกบัญชีเกี่ยวกับผลกรดำเนินงานในแต่ละงวดบัญชี ได้แก่ บัญชีรายได้ บัญชีค่าใช้จ่าย รวมถึงบัญชีถอนใช้ส่วนตัว ซึ่งบัญชีรายได้และบัญชีค่าใช้จ่าย เป็นบัญชีที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

2. บัญชีถาวร (Permanent Accounts)

เป็นบัญชีที่มีการสะสมยอดคงเหลือต่อเนื่องตลอดรอบระยะเวลาบัญชีจนกว่าจะเลิกกิจการ ได้แก่ บัญชีสินทรัพย์ บัญชีหนี้สิน และบัญชีทุน บัญชีเหล่านี้จะเป็นบัญชีที่ปรากฏในงบฐานะการเงิน

12.3 ขั้นตอนการปิดบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียว

การปรับปรุงบัญชีในวันสิ้นงวดของบัญชีของกิจการมีสาระสำคัญที่ต้องศึกษาและปฏิบัติดังต่อไปนี้

12.3.1 ขั้นตอนการปิดบัญชีชั่วคราว

การปิดบัญชีจะบันทึกตามหลักการบันทึกบัญชีปกติ คือ จะทำการบันทึกในสมุดรายวันทั่วไปแล้วผ่านไปยังบัญชีแยกประเภท ดังนี้

- 1 บันทึกรายการปิดบัญชีประเภทรายได้และประเภทค่าใช้จ่ายในสมุดรายวันทั่วไป
- 2 ผ่านรายการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป ไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง

ในการปิดบัญชีของกิจการจะกระทำในวันสิ้นงวดบัญชีสามารถปิดบัญชีตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 บันทึกรายการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

- 1.1 บันทึกรายการปิดบัญชีในหมวดรายได้เข้าบัญชีกำไรขาดทุน
- 1.2 บันทึกรายการปิดบัญชีในหมวดค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีกำไรขาดทุน
- 1.3 บันทึกรายการปิดบัญชีกำไรขาดทุนเข้าบัญชีส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)
- 1.4 บันทึกรายการปิดบัญชีถอนใช้ส่วนตัวหรือเงินถอนเข้าบัญชีทุน

ขั้นตอนที่ 2 ผ่านรายการปิดบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปไปยังสมุดแยกประเภททั่วไป

ขั้นตอนที่ 3 การปิดบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำ งบทดลองหลังการปิดบัญชี

12.4 การจัดทำบทดลองหลังปิดบัญชี

การบันทึกรายการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป มีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

1

การปิดบัญชีในหมวดรายได้เข้าไปบัญชีกำไรขาดทุน ปกติบัญชีรายได้จะมียอดดุลทางด้านเครดิต เมื่อบันทึกปิดบัญชีก็จะบันทึกในด้านตรงกันข้ามคือด้านเดบิต เมื่อบัญชีรายได้ถูกโอนไปบัญชีกำไรขาดทุนแล้ว ยอดดุลหรือยอดคงเหลือของบัญชีรายได้จะหมดไปหรือคงเหลือเป็นศูนย์ โดยจะเดบิตรายได้และเครดิตกำไรขาดทุน (หรือสรุปผลกำไรขาดทุน)

2

การปิดบัญชีในหมวดค่าใช้จ่ายไปเข้าบัญชีกำไรขาดทุน ปกติบัญชีค่าใช้จ่ายจะมียอดดุลทางด้านเดบิต เมื่อบันทึกปิดบัญชีก็จะบันทึกในด้านตรงกันข้ามคือด้านเครดิตเช่นเดียวกัน เมื่อบัญชีค่าใช้จ่ายแต่ละบัญชีถูกโอนไปบัญชีกำไรขาดทุนแล้ว ยอดดุลหรือยอดคงเหลือของบัญชีค่าใช้จ่ายแต่ละบัญชีจะหมดไปหรือคงเหลือเป็นศูนย์ โดยจะเดบิตกำไรขาดทุน (หรือสรุปผลกำไรขาดทุน) และเครดิตค่าใช้จ่าย

3

การปิดบัญชีกำไรขาดทุนไปเข้าบัญชีส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) เมื่อโอนปิดบัญชีรายได้และบัญชีค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีกำไรขาดทุนแล้ว ให้ทำการเปรียบเทียบหาผลต่างระหว่างด้านเดบิตกับด้านเครดิตในบัญชีกำไรขาดทุน ถ้าด้านเครดิต (รายได้) สูงกว่าด้านเดบิต (ค่าใช้จ่าย) แสดงว่ามีผลกำไรเกิดขึ้น แต่ถ้าด้านเดบิต (ค่าใช้จ่าย) สูงกว่าด้านเครดิต (รายได้) ก็แสดงว่ามีผลขาดทุนจากการดำเนินงาน การบันทึกบัญชีจะเป็นดังนี้

3.1 ถ้ายอดรวมด้านเดบิตของบัญชีกำไรขาดทุนมากกว่ายอดรวมด้านเครดิตผลต่างของยอดรวมทั้งสอง คือขาดทุนสุทธิ ซึ่งทำให้ส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) ลดลง โดยจะเดบิตบัญชีทุน เจ้าของกิจการและเครดิตบัญชีกำไรขาดทุน เท่ากับจำนวนผลขาดทุนสุทธินั้น

3.2 ถ้ายอดรวมด้านเครดิตของบัญชีกำไรขาดทุนมากกว่ายอดรวมด้านเดบิตผลต่างของยอดรวมทั้งสองคือกำไรสุทธิ ซึ่งทำให้ส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) เพิ่มขึ้น โดยจะเดบิตบัญชีกำไรขาดทุน และเครดิตบัญชีทุนเจ้าของกิจการ เท่ากับจำนวนผลกำไรสุทธินั้น

4

การปิดบัญชีถอนใช้ส่วนตัวไปเข้าบัญชีทุนบัญชีถอนใช้ส่วนตัวซึ่งมียอดดุลเดบิต จะโอนปิดบัญชี โดยเดบิตบัญชีทุนเจ้าของกิจการ และเครดิตบัญชีถอนใช้ส่วนตัว เนื่องจากบัญชีถอนใช้ส่วนตัวทำให้ทุนของกิจการลดลง

สรุปการบันทึกรายการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

รายการ	การบันทึกบัญชี	
① การปิดบัญชีรายได้	เดบิต รายได้ (ระบุชื่อ)	XX
	เครดิต กำไรขาดทุน	XX
② การปิดบัญชีค่าใช้จ่าย	เดบิต กำไรขาดทุน	XX
	เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุชื่อ)	XX
③ การปิดบัญชีกำไรขาดทุน		
3.1 กรณีมีผลขาดทุนสุทธิ	เดบิต ทุนเจ้าของกิจการ	XX
	เครดิต กำไรขาดทุน	XX
	ปิดผลขาดทุนเข้าบัญชีทุน	
3.2 กรณีมีผลกำไรสุทธิ	เดบิต กำไรขาดทุน	XX
	เครดิต ทุนเจ้าของกิจการ	XX
	(ปิดผลกำไร โอนเข้าบัญชีทุน)	
④ ปิดบัญชีถอนใช้ส่วนตัว	เดบิต ทุนเจ้าของกิจการ	XX
	เครดิต ถอนใช้ส่วนตัว	XX

ตัวอย่างที่ 1 การปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปของร้านลูกศรบริการมีดังนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 2

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	31	รายได้ค่าบริการ	401	78,300	-		
		กำไรขาดทุน	303			78,300	-
		ปิดบัญชีรายได้เข้าบัญชีกำไรขาดทุน					
		กำไรขาดทุน	303	55,440	-		
		ค่าเช่า	501			9,000	-
		ค่าโฆษณา	502			2,700	-
		เงินเดือน	503			36,000	-

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
		ค่าเบี้ยประกันภัย	504			4,410	-
		ค่าพาหนะ	505			2,250	-
		ค่าสาธารณูปโภค	506			1,080	-
		ปิดบัญชีค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีกำไรขาดทุน					
		กำไรขาดทุน	303	22,860	-		
		ทุน-นางสาวลูกศร	301			22,860	-
		โอนบัญชีกำไรขาดทุนเข้าบัญชีทุน					
		ทุน-นางสาวลูกศร	301	13,500	-		
		ถอนใช้ส่วนตัว	302			13,500	-
		ปิดบัญชีถอนใช้ส่วนตัวเข้าบัญชีทุน					

12.4.1

การผ่านรายการปิดบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปไปสมุดบัญชีแยกประเภท

เมื่อปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปแล้ว ก็จะผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องรวมทั้งอ้างอิงเลขที่บัญชีด้วย ได้แก่ บัญชีแยกประเภทรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร ขาดทุน และถอนใช้ส่วนตัว เป็นต้น ซึ่งจะมีผลทำให้บัญชีเหล่านั้นถูกปิดไปในที่สุด ซึ่งเรียกบัญชีแยกประเภทเหล่านี้ว่า **บัญชีในนา (Nominal accounts)**

บัญชีทุน-ลูกศร

เลขที่ 301

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้าบัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้าบัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	ถอนใช้ส่วนตัว	รว.2	13,500	-	ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	270,000	-
						ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	22,860	-

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

เลขที่ 302

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้าบัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้าบัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	เงินสด	รว.2	13,500	-	ธ.ค.	31	ทุน-นางสาวลูกศร	รว.2	13,500	-
				13,500	-					13,500	-

บัญชีกำไรขาดทุน

เลขที่ 303

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	ค่าเช่า	รว.2	9,000	-	ธ.ค.	31	รายได้ค่าบริการ	รว.2	78,300	-
		ค่าโฆษณา	รว.2	2,700	-						
		เงินเดือน	รว.2	36,000	-						
		ค่าเบี้ยประกันภัย	รว.2	4,410	-						
		ค่าพาหนะ	รว.2	2,250	-						
		ค่าสาธารณูปโภค	รว.2	1,080	-						
		ทุน-นางสาวลูกศร	รว.2	22,860	-						
				78,300	-					78,300	-

บัญชีรายได้ค่าบริการ

เลขที่ 401

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	78,300	-	ม.ค.	15	ลูกหนี้การค้า	รว.2	33,300	-
							20	ลูกหนี้การค้า	รว.2	45,000	-
				78,300	-					78,300	-

บัญชีค่าเช่า

เลขที่ 501

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	1	เงินสด	รว.2	9,000	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	9,000	-
				9,000	-					9,000	-

บัญชีค่าโฆษณา

เลขที่ 502

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	20	เงินสด	รว.2	2,700	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	2,700	-
				2,700	-					2,700	-

บัญชีเงินเดือน

เลขที่ 503

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	30	เงินสด	รว.2	36,000	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	36,000	-
				36,000	-					36,000	-

บัญชีค่าเบี้ยประกันภัย

เลขที่ 504

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	5	เงินสด	รว.2	4,410	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	4,410	-
				4,410	-					4,410	-

บัญชีค่าพาหนะ

เลขที่ 505

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	25	เงินสด	รว.2	2,250	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	2,250	-
				2,250	-					2,250	-

บัญชีค่าสาธารณูปโภค

เลขที่ 506

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	30	เงินสด	รว.2	1,080	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	1,080	-
				1,080	-					1,080	-

บัญชีถาวรหรือบัญชีแท้ (Permanent Real Account) ได้แก่ บัญชีสินทรัพย์ บัญชีหนี้สินและบัญชีทุน ซึ่งจะต้องนำ ยอดคงเหลือไปแสดงไว้ในงบฐานะการเงิน ดังนั้นการปิดบัญชีถาวรหรือ

การหายอดคงเหลือยกไป (Balancing the Account) จึงหมายถึงการปิดบัญชีเพื่อทำการหายอดคงเหลือของบัญชีแยกประเภททั้ง 3 ประเภท ไปจัดทำ งบการเงิน ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ขั้นตอนการปิดบัญชีถาวรมี ดังนี้

1. คำนวณหายอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชีซึ่งเรียกว่า “ยอดคงเหลือยกไป” ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้

1.1 รวมจำนวนด้านเดบิตและด้านเครดิตของบัญชีสินทรัพย์ บัญชีหนี้สิน บัญชีทุน และคำนวณหาผลต่าง ซึ่งเรียกว่า ยอดคงเหลือหรือยอดดุล (Balance) บัญชีแยกประเภททั้ง 3 ประเภท หรือ 3 หมวดบัญชีจะมียอดคงเหลือแตกต่างกัน ดังนี้

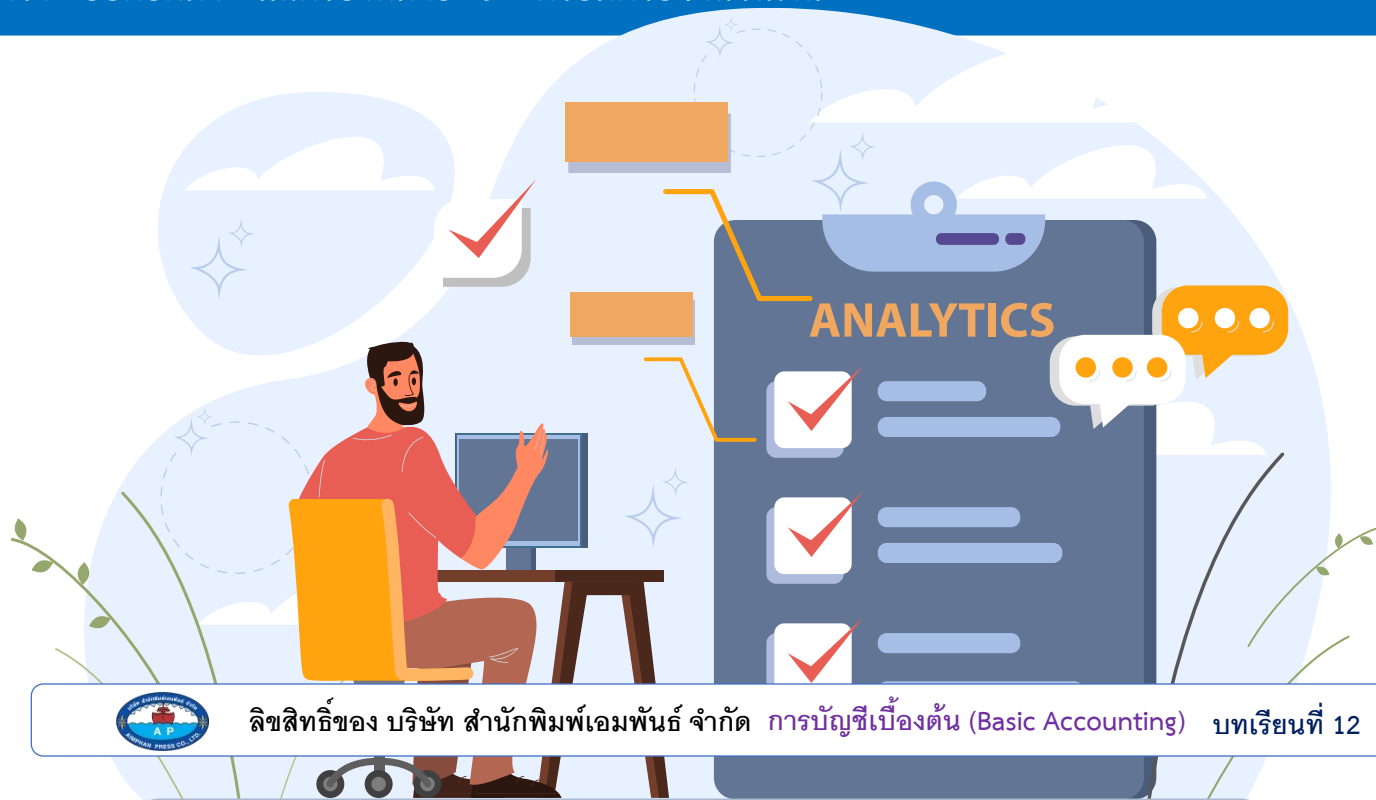
- **บัญชีสินทรัพย์จะมียอดคงเหลือเดบิต (Debit Balance)** ซึ่งเกิดจากยอดรวมเงินด้านเดบิตมากกว่าด้านเครดิต
- **บัญชีหนี้สินจะมียอดคงเหลือเครดิต (Credit Balance)** ซึ่งเกิดจากยอดรวมเงินด้านเครดิตมากกว่าด้านเดบิต
- **บัญชีทุนจะมียอดคงเหลือเครดิต** ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับบัญชีหนี้สิน

1.2 นำจำนวนเงินยอดคงเหลือมาบันทึกในบรรทัดสุดท้ายในช่องจำนวนเงินทางด้านที่มียอดรวมเงินน้อยกว่าในแต่ละบัญชี

2. เขียนวัน เดือน ปี ซึ่งเป็นวันสิ้นงวดบัญชีในช่วงวัน เดือน ปี ของด้านที่ใส่จำนวนเงินของยอดคงเหลือ และเขียนคำว่า “ยอดยกไป” ในช่องรายการพร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ (check mark) ในช่องหน้าบัญชี

3. รวมยอดเงินทั้งด้านเดบิตและด้านเครดิตให้เท่ากัน

4. เมื่อเริ่มงวดบัญชีใหม่ ทำการโอนยอดคงเหลือหรือยอดยกไปมาบันทึกจำนวนเงินทางด้านตรงกันข้ามของบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ โดยเขียนในช่อง วัน เดือน ปี ว่า “ม.ค.1” ต่อจากนั้นเขียนคำว่า “ยอดยกมา” ใส่เครื่องหมาย ✓ พร้อมด้วยจำนวนเงิน

ตัวอย่างที่ 2 การปิดบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ

เงินสด

เลขที่ 101

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	1	ทุน-ลูกศร	รว.2	270,000	-	ธ.ค.	1	ค่าเช่า	รว.2	9,000	-
	20	ลูกหนี้	รว.2	28,800	-		2	เครื่องใช้สำนักงาน	รว.2	13,500	-
							5	ค่าเบี้ยประกันภัย	รว.2	4,410	-
							17	เจ้าหนี้	รว.2	10,350	-
							19	เครื่องใช้สำนักงาน	รว.2	1,800	-
							24	ค่าโฆษณา	รว.2	2,700	-
							29	ค่าพาหนะ	รว.2	2,250	-
							30	ค่าสาธารณูปโภค	รว.2	1,080	-
								ถอนใช้ส่วนตัว	รว.2	13,500	-
								เงินเดือน	รว.2	36,000	-
						ธ.ค.	31	ยอดยกไป	✓	204,210	-
				298,800	-					298,800	-
2567											
ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	204,210	-						

บัญชีลูกหนี้

เลขที่ 102

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	15	รายได้ค่าบริการ	รว.2	33,300	-	ธ.ค.	20	เงินสด	รว.2	28,800	-
	25	รายได้ค่าบริการ	รว.2	45,000	-		31	ยอดยกไป	✓	49,500	-
				78,300	-					78,800	-
2567											
ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	49,500	-						

บัญชีเครื่องใช้สำนักงาน

เลขที่ 103

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	2	เงินสด	รว.2	13,500	-	ธ.ค.	31	ยอดยกไป	✓	24,300	-
		เจ้าหน้าที่การค้า	รว.2	9,000							
	9	เงินสด	รว.2	1,800	-						
				24,300	-					24,300	-
2567											
ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	24,300	-						

บัญชีเครื่องตกแต่ง

เลขที่ 104

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	9	เจ้าหน้าที่	รว.2	10,350	-	ธ.ค.	31	ยอดยกไป	✓	10,350	-
				10,350	-					10,350	-
2568											
ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	10,350							

บัญชีเจ้าหนี้

เลขที่ 201

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	17	เงินสด	รว.2	33,300	-	ธ.ค.	2	เครื่องใช้สำนักงาน	รว.2	9,000	-
	31	ยอดยกไป	✓	9,000	-		9	เครื่องตกแต่ง	รว.2	10,350	-
				19,350	-					19,350	-
						2567					
						ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	9,000	-

บัญชีทุน-ลูกศร

เลขที่ 301

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	ถอนใช้ส่วนตัว	รว.2	13,500	-	ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	270,000	-
		ยอดยกไป	✓	279,360	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	รว.2	22,860	-
				292,860	-					292,860	-
						2567					
						ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	279,360	-

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

เลขที่ 302

พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2566		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	เงินสด	รว.2	13,500	-	ธ.ค.	31	ทุน-ลูกศร	รว.2	13,500	-
				13,500	-					13,500	-

12.4.3

การจัดทำบทดลองหลังการปิดบัญชี

งบทดลองหลังปิดบัญชี (After-closing trial balance) คือ งบทดลองที่จัดทำขึ้นหลังจากปิดบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชีแล้ว บัญชีที่แสดงในงบทดลองจะประกอบด้วยบัญชีแท้ (Real accounts) ได้แก่ บัญชีสินทรัพย์ หนี้สินและบัญชีทุน

การทำงานบทดลองหลังปิดบัญชีมีวิธีการ ดังนี้

1. เขียนหัวงบทดลอง

2 เขียนชื่อบัญชีลงในช่องชื่อบัญชีโดยเรียงตามผังบัญชีและเขียนเฉพาะบัญชีที่มียอดคงเหลือ

3 เขียนเลขที่บัญชีลงในช่องเลขที่บัญชี

4 เขียนจำนวนเงินลงในช่องเดบิตหรือเครดิตแล้วแต่ลักษณะของบัญชี โดยดูยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปตรงยอดยกไปหรือยอดยกมา

การทำงานบทดลองหลังปิดบัญชีมีวัตถุประสงค์เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกรายการทางบัญชีอีกครั้ง เพื่อพิสูจน์ยอดคงเหลือของบัญชีถาวรหรือบัญชีแท้ว่ามียอดคงเหลือเดบิตเท่ากับยอดคงเหลือเครดิตหรือไม่ และเพื่อนำยอดคงเหลือของบัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ บัญชีหนี้สิน และบัญชีทุนไปบันทึกรายการเปิดบัญชีเมื่อเริ่มงวดบัญชีใหม่

งบทดลองหลังปิดบัญชีจะประกอบด้วยบัญชีแยกประเภท 3 หมวด คือ **บัญชีสินทรัพย์ บัญชีหนี้สิน บัญชีทุน** ซึ่งแตกต่างจาก งบทดลองระหว่างงวดซึ่งมีบัญชีแยกประเภท 5 หมวด

ตัวอย่างที่ 3 ให้ใช้ข้อมูลตัวอย่างที่ 2

ร้านลูกศรบริการ
งบทดลองหลังปิดบัญชี
วันที่ 31 ธันวาคม 2566

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
		บาท	สต.	บาท	สต.
เงินสด	101	204,210	-		
ลูกหนี้	102	49,500	-		
เครื่องใช้สำนักงาน	103	24,300	-		
เครื่องตกแต่ง	104	10,350	-		
เจ้าหนี้	201			9,000	-
ทุน-นางสาวลูกศร	301			279,360	-
		288,360	-	288,360	-

12.5 วงจรบัญชี

วงจรบัญชี (Accounting Cycle) คือ ลำดับงานการทำ บัญชีตามขั้นตอนของการบันทึกบัญชี วงจรบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียวจำแนกได้ 2 กรณี คือ

- 1. วงจรบัญชีที่กิจการไม่จัดทำกระดาษทำการ
- 2. วงจรบัญชีที่กิจการมีการจัดทำกระดาษทำการ

1. วงจรบัญชีที่กิจการไม่ได้จัดทำกระดาษทำการ

ขั้นตอนตามลำดับ มีดังนี้

1. การวิเคราะห์รายการค้า
2. การบันทึกสมุดรายวันทั่วไป
3. การผ่านรายการบัญชีแยกประเภท
4. การทำ งบทดลอง
5. การทำ งบการเงิน
6. การปรับปรุงบัญชี
7. การปิดบัญชี
8. การทำ งบทดลองหลังปิดบัญชี
9. การเปิดบัญชีเมื่อเริ่มงวดบัญชีใหม่

แผนภูมิแสดงวงจรบัญชี

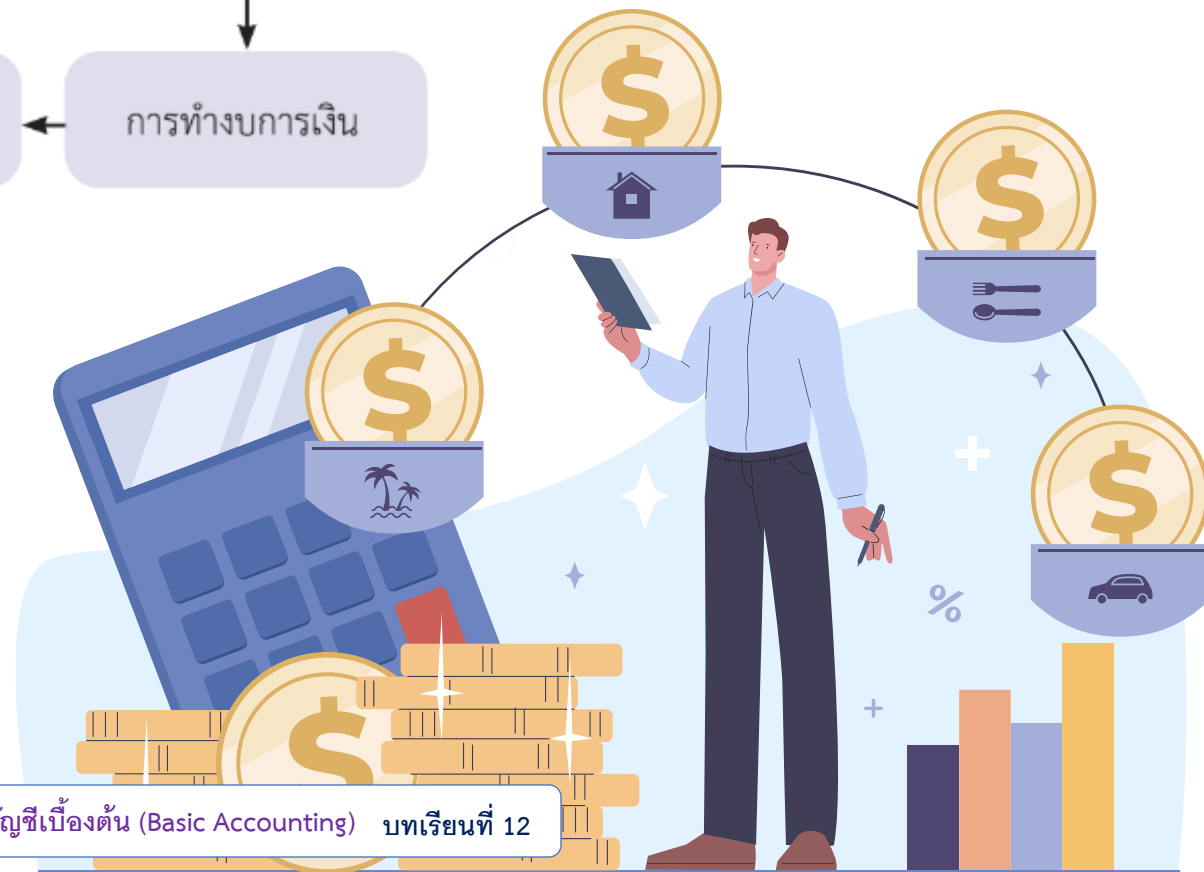
2 วงจรบัญชีที่กิจการมีการจัดทำกระดาษทำการ

วงจรบัญชี เป็นขั้นตอนทั้งหมดในการทำบัญชี ซึ่งประกอบด้วย

- 1. การวิเคราะห์รายการค้า (Transaction Analysis)** เป็นขั้นตอนแรกและสำคัญมากของวงจรบัญชี คือ เป็นการวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นในกิจการว่า รายการค้าที่เกิดขึ้นส่งผลให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของกิจการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- 2. บันทึกรายการลงในสมุดรายวันทั่วไป (General Journal)** เมื่อวิเคราะห์รายการค้าได้แล้วว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นนั้นทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของเปลี่ยนแปลงอย่างไรแล้ว จากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์รายการค้ามาบันทึกลงในสมุดรายวันทั่วไป
- 3. ผ่านรายการ (Posting)** จากสมุดรายวันทั่วไปไปสมุดบัญชีแยกประเภท (Ledger) เป็นการนำรายการค้าที่บันทึกไว้ในสมุดรายวันไปแล้วจัดบัญชีให้เป็นหมวดหมู่ในสมุดบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ
- 4. จัดทำบททดลอง (Trial Balance)** โดยหายอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทแต่ละบัญชีมาจัดทำบททดลอง
- 5. กระดาษทำการ (Work Sheet)** เป็นการนำบททดลองมาจัดทำกระดาษทำการชนิด 6 ช่องเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสรุปผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ
- 6. การทำงานการเงิน (Financial Statement)** เป็นการจัดทำการเงินหลังจากปรับปรุงบัญชีแล้ว ได้แก่ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบฐานะการเงิน โดยบันทึกรายการปรับปรุงบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท
- 7. การปรับปรุงบัญชี (Adjusting Entry)** โดยบันทึกรายการปรับปรุงบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท
- 8. การปิดบัญชี (Closing Entries)** หลังจากปรับปรุงรายการ และจัดทำการเงินเสร็จแล้วก็จะปิดบัญชีต่าง ๆ ที่ต้องปิดในแต่ละงวดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง สำหรับบัญชีที่ไม่ได้ปิดก็จะทำการยกยอดบัญชีนั้นไปในงวดบัญชีใหม่ต่อไป
- 9. จัดทำบททดลองหลังปิดบัญชี (After-closing trial balance)** โดยหายอดคงเหลือยกไปของบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ
- 10. การเปิดบัญชี (Opening Entries)** เป็นการบันทึกรายการเปิดบัญชีเมื่อเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

แผนภูมิแสดงวงจรบัญชี

คำศัพท์ทางบัญชี

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
การปิดบัญชี	Closing entries
บัญชีชั่วคราว	Temporary Accounts
บัญชีถาวร/บัญชีแท้	Permanent or Real Accounts
การหายอดคงเหลือยกไป	Balancing the account
ยอดคงเหลือเดบิต	Debit Balance
ยอดคงเหลือเครดิต	Credit Balance
เครื่องหมาย ✓	Check Mark
งบทดลองหลังปิดบัญชี	After-Closing trial balance
วงจรบัญชี	Accounting Cycle
การวิเคราะห์รายการค้า	Transaction Analysis
สมุดรายวันทั่วไป	General Journal

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
ผ่านรายการ	Posting
สมุดบัญชีแยกประเภท	Ledger
งบทดลอง	Trial Balance
การปรับปรุงบัญชี	Adjusting Entries
กระดาษทำการ	Worksheet
งบการเงิน	Financial Statement
การปรับปรุงบัญชี	Adjusting Entry
การปิดบัญชี	Closing Entries
บัญชีกำไรขาดทุน	Profit and Loss Account

แบบทดสอบท้ายบทเรียนที่ 12

สแกน QR Code เพื่อทำ

